

A Pécsi Ítéltábla a dr. Molnár Péter ügyvéd által képviselt **felperes neve** (felperes címe) felperesnek - a Kummer Ügyvédi Iroda által képviselt **alperes neve** (alperes címe) alperes ellen személyhez fűződő jogsértés megállapítása és jogkövetkezményei alkalmazása iránt a Baranya Megyei Bíróságon indított perében a 2011. szeptember 19. napján kelt 11.P.20.499/2011/7. sorszámu ítélet ellen az alperes részéről 8. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

Ítéletet:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét - fellebbezett részében - helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek - 20.000 (húszezer) forint másodfokú eljárásban felmerült költséget, valamint az államnak - az állami adóhatóság külön felhívására - 36.000 (harminchatezer) forint le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság által megállapított - a fellebbezés elbírálása szempontjából jelentős - tényállás szerint a felperesi sportegyesületet évek óta P Önkormányzata támogatja. A 2010. június 21. napján kelt támogatási szerződés szerint P Önkormányzata a felperesnek 700.000 forint támogatást nyújtott. A szerződés 5./ pontja szerint a felperes 2011. január 15. napjáig volt köteles a támogatás felhasználásáról írásban elszámolni, és ennek során - egyéb okiratok mellett - csatolni a támogatás felhasználását igazoló számlák, egyéb számviteli bizonylatok és a pénzügyi teljesítést igazoló bizonylatok támogatott által utalványozott, szabályszerűen hitelesített másolatát, valamint a támogatási cél megvalósulása érdekében kötött szerződések másolatát. A szerződés 6./ pontja értelmében ha a támogató a támogatott elszámolását hiánypótlást követően sem fogadja el, a támogató a támogatási szerződést felbontja, és elrendeli a támogatás összegének azonnali visszafizetését. Amennyiben pedig a támogatott a meghatározott

határidőig az elszámolást nem nyújtja be, vagy visszafizetési kötelezettsége keletkezik, a támogató a támogatott pénzügyi intézeténél beszédési megbízás benyújtásával kezdeményezi a támogatás összegének részbeni vagy egészében történő visszafizetését (11./ pont).

A felperes, valamint P Önkormányzata a támogatások elszámolása és annak ellenőrzése körében részben a szerződéstől eltérő gyakorlatot folytatott. A felperes ténylegesen nem csatolta a támogatás felhasználását igazoló számlákat és egyéb számviteli bizonylatokat, hanem P Önkormányzatának Ellenőrzési Osztálya a felperes telephelyén végezte el a számlák, bizonylatok tételes ellenőrzését.

Az alperes - aki önkormányzati képviselő, a népjóléti és pénzügyi bizottság tagja - 2011 év elején P Önkormányzatának Ellenőrzési Osztályán a felperes részére folyósított támogatásokat vizsgálta, amelynek során az osztályvezetőtől azt a tájékoztatást kapta, hogy a felperes esetében helyszíni ellenőrzést tartanak.

P Önkormányzatának 2011. február 17-én megtartott közgyűlésén az alperes az elszámolás módját kifogásolta, majd 2011. március 28-án egy másik képviselő társaságában sajtótájékoztatót tartott. A sajtótájékoztatóról 2011. március 28-án „Feljelent a J a P Sportklub elszámolásai miatt” címmel jelent meg tudósítás ahu internetes hírportálon. A cikk szerint az alperes hangsúlyozta, hogy a P-nak vissza kellene fizetnie a 250.000.000 forintot, hiszen a támogatói szerződésben benne van, hogy ha határidőre nem számol el a klub, vagy az elszámolást nem fogadják el, akkor azonnali hatállyal felbomlik a szerződés, és a támogatásokat vissza kell fizetni.

Az alperes és N.Zs. országgyűlési képviselő az eset kapcsán jogosulatlan gazdasági előny megszerzésének büntette miatt ismeretlen személlyel szemben feljelentést tett. A Nemzeti Adó- és Vámhivatal Dél-dunántúli Regionális Bűnügyi Igazgatósága a 2011. május 31. napján kelt 62002-364/2011/bü. számú határozatával a nyomozást bűncselekmény hiányában megszüntette. A határozat indokolása szerint a felperes beszámolási kötelezettségének minden esetben eleget tett, az ellenőrzési osztály vizsgálatai során olyan hibát nem tárt fel, amely a támogatások összegének akár csak részleges visszafizetését indokolta volna. A felperes a pénzügyi beszámolókhöz vagy a támogatás felhasználását igazoló bizonylatok hitelesített záradékolt másolatát csatolta, vagy a támogatás felhasználását igazoló bizonylatok jegyzékét nyújtotta be, az eredeti dokumentumokba történő helyszíni betekintés lehetőségének egyidejű biztosítása mellett.

Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy az alperes megsértette a felperes jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát a 2011. március 28. napján megtartott sajtótájékoztatón tett azzal a kijelentésével, hogy „a P-nak vissza kellene fizetnie a 250 millió forintot, hiszen a támogatási szerződésben benne van, hogy ha határidőre nem számol el a klub, vagy az elszámolást nem fogadják el, azonnali hatállyal felbomlik a szerződés, és a támogatásokat vissza kell fizetni”. Az alperest a

további jogsértéstől eltiltotta, és kötelezte, hogy P Közgyűlésének az ítélet jogerőre emelkedését követő legközelebbi ülésén szólaljon fel, és ott az alábbi nyilatkozatot tegye meg: „Valótlanul állítottam a 2011. március 28-ai sajtótájékoztatón, hogy a P az önkormányzati támogatásokkal nem tud elszámolni, emiatt bocsánatot kérek”. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította, és rendelkezett az elsőfokú eljárás költségeinek viseléséről. Határozatának indokolása szerint a nyomozást megszüntető határozatból megállapíthatóan a felperesnek visszafizetési kötelezettsége nem keletkezett. A 2001. március 28. napján megtartott sajtótájékoztatón elhangzott alperesi nyilatkozat viszont - a mondszerkesztés módjából következően - azt a valótlan tényállítást tartalmazza, hogy a felperes nem tud határidőre elszámolni, illetve elszámolását nem lehet elfogadni, ezért a felvett támogatást vissza kell fizetnie. Ez az állítás pedig a P városában nagy számú sportolót foglalkoztató, széles körben ismert felperesi sportegyesület jóhírnevét súlyosan sérti.

Az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatása, és a felperes keresetének teljes elutasítása érdekében az alperes fellebbezett. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság által jogsértőnek minősített nyilatkozatában tényállítás nem történt, kizárólag a véleményét fejtette ki, amelyet a felperesnek, mint közszereplőnek el kell viselnie. Szöveghűen idézte a támogatási szerződések idevágó rendelkezéseit, és ezek alapján - kétszeresen is feltételes módon fogalmazva - annak a meggyőződésének adott hangot, hogy miután a felperes azokat nem tartotta be, vissza kell fizetnie az eddig felvett támogatást. Hivatkozott arra is, hogy nyilatkozatában valótlan tény nem állított, és való tény sem tüntetett fel hamis színben. Nyilatkozata szerint a felperes a támogatási szerződésben foglaltaknak megfelelően nem tud a támogatásokkal elszámolni, amely az eljárás iratanyaga alapján megállapítható, és amelyet a felperes sem vitatott. Ennek viszont a szerződés 11./ pontja szerinti következménye a támogatás összegének visszafizetése. A felperes eljárásának szabálytalanságán a másik fél magatartása nem változtat, így annak nincsen jelentősége, hogy P Önkormányzata a visszafizetést nem kezdeményezte. Az elsőfokú ítélet jogsértést megállapító rendelkezésének helybenhagyása esetén is kérte az elégtételként teendő nyilatkozat elsőfokú bíróság által megállapított szövegének módosítását, miután azt a tény nem állította, hogy a felperes egyáltalán ne tudna az önkormányzati támogatásokkal elszámolni.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

A fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a fellebbezéssel érintett körben az ítéleti tényállást helyesen állapította meg, az abból levont jogi következtetésekkel és érdemi döntésével is egyetértett a másodfokú bíróság.

A Ptk.78.§-ának (2) bekezdése szerint a jóhírnév sérelme a más személyre vonatkozó, azt sértő, valótlan tény állításával, híresztelésével, vagy való tény hamis színben való feltüntetésével valósítható meg. A jogsértés megállapításához

azonban nem szükséges a valótlan állítás nyílt hangoztatása, a hírnévrontás ugyanis nyíltan ki nem mondott utalásokkal, a közlés egyes tényálláselemeinek a félreértésre, téves következtetésre indító csoportosításával, egyes lényeges tényálláselemek elhallgatásával is elkövethető.

Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a 2011. március 28. napján megtartott sajtótájékoztatón az alperes az elszámolás felperes által folytatott gyakorlatáról nem véleményt nyilvánított, hanem tényállításokat tett. Előadása ugyanis attól nem vált vélemény nyilvánítássá, hogy azt feltételes módon fogalmazta meg, azt mint nem teljesen bizonyosat, mint feltételezhető lehetőséget hozta a közvélemény tudomására. Ezen túlmenően a vélemény is eredményezheti a jó hírnév sérelmét, ha közvetlenül vagy közvetetten tényállítást fejez ki, olyankor tehát, amikor valótlan tényállításokon alapul, nyíltan vagy burkoltan ilyen tényállítást fejez ki (BDT 2006.1376).

Az elsőfokú eljárásban sem volt vitatott, hogy a P Önkormányzata által a felperesi sportegyesületnek nyújtott támogatások elszámolásának módját, ideértve a számlák, számviteli bizonylatok, szerződések benyújtásának rendjét az évente megkötött támogatási szerződések szabályozták, mint ahogy az elszámolási kötelezettség megszegésének következményeit is rendezték. Az is megállapítható volt ugyanakkor, hogy az elszámolás szerződésben meghatározott rendjétől a felek már több éve egyező akarattal eltértek. A támogató a nagy számú és terjedelmű okirat benyújtásától eltekintett, és a szerződésben felsorolt okiratokat a felperesi sportegyesület telephelyén ellenőrizte. A Dél-dunántúli Regionális Bűnügyi Igazgatóság határozata alapján az is rögzíthető volt, hogy a felperes beszámolási kötelezettségét egyetlen alkalommal sem mulasztotta el, a támogatások akár csak részleges visszafizetését megalapozó hibát egyetlen esetben sem követett el.

Az alperes a 2011. március 28. napján megtartott sajtótájékoztatón - egyéb, a fellebbezéssel nem érintett kijelentések mellett - a támogatási szerződés 6./ és 11./ pontját alapul véve elmondta, hogy a támogatási szerződésben foglaltak szerint, ha a klub határidőre nem számol el, vagy az elszámolást nem fogadják el, akkor a szerződés azonnali hatállyal felbomlik, és a támogatásokat vissza kell fizetni. Ez a kijelentése - néhány, az ügy elbírálása szempontjából jelentőséggel nem bíró pontatlanságtól eltekintve - a valóságnak megfelel. Azzal viszont, hogy nyilatkozatának első részében indokoltnak találta a felperesi sportegyesülettel szemben a szerződésben meghatározott szankció alkalmazását (250.000.000 forint támogatás visszafizetését) burkoltan, és a való tényekkel ellentétesen azt állította, hogy a felperesi sportegyesület a támogatásokkal a támogató által elfogadható módon, illetve megfelelő határidőre nem tudott elszámolni. Ez a tényállítás - ahogy arra az elsőfokú bíróság is rámutatott - alkalmas arra, hogy a nagy számú sportolót foglalkoztató, széles körben ismert sportegyesület megítélését hátrányosan befolyásolja, azt a közpénzekkel elszámolni nem tudó, az alapvető elszámolási kötelezettségeit elhanyagoló szervezetnek tüntesse fel.

Az alperes fellebbezéssel támadott nyilatkozatában - hivatkozása ellenére - olyan kitétel nem szerepel, hogy a felperesi sportegyesület elszámolási kötelezettségének a szerződés szerint (a szerződésben meghatározott módon) nem tudott eleget tenni. A nyilatkozat egyébként az erre történő utalás esetén is - annak elhallgatása mellett, hogy a felperesi sportegyesület a támogatóval való megállapodás alapján tért el a szerződésben rögzített elszámolási rendtől - alkalmas lenne a való tények hamis színben való feltüntetésére, és ezen keresztül a közvéleményt a már ismertetett, a valóságnak nem megfelelő következtetések levonására készíthetné.

Mindezekre figyelemmel az elsőfokú bíróság a Ptk.84.§-a (1) bekezdésének a) pontja alapján helyesen állapította meg a jogsértés elkövetését, a Ptk.84.§-a (1) bekezdésének c) pontja alapján megalapozottan kötelezte az alperest elégtételadásra, és helyesen állapította meg az alperes által elégtételként adandó nyilatkozat szövegét is. A másodfokú bíróság ezért az elsőfokú bíróság ítéletét - fellebbezett részében - a Pp.253.§-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A sikertelenül fellebbező alperes a Pp.78.§-ának (1) bekezdése alapján köteles a felperesnek ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltséget fizetni. Ennek összegét a másodfokú bíróság a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3.§-a (3) és (5) bekezdése, valamint 4/A.§-ának (1) bekezdése alapján állapította meg. Az alperes az illethekekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 74.§-ának (3) bekezdése folytán alkalmazandó a költségmentességről szóló 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13.§-ának (2) bekezdése alapján köteles a fellebbezési eljárási illeték megfizetésére.

Pécs, 2012. március 28.

dr. Lábady Tamás s.k. a tanács elnöke, dr. Kutasi Tünde s.k. előadó bíró, dr. Hrubai Adrienn s.k. bíró